YIL : 1
23
EKİM
1963

haftalık politik-sosyal mizah gazetesi

MELIH41

AMCABEY

CİLT ; 1
SAYI ; 1
100
KURUŞ

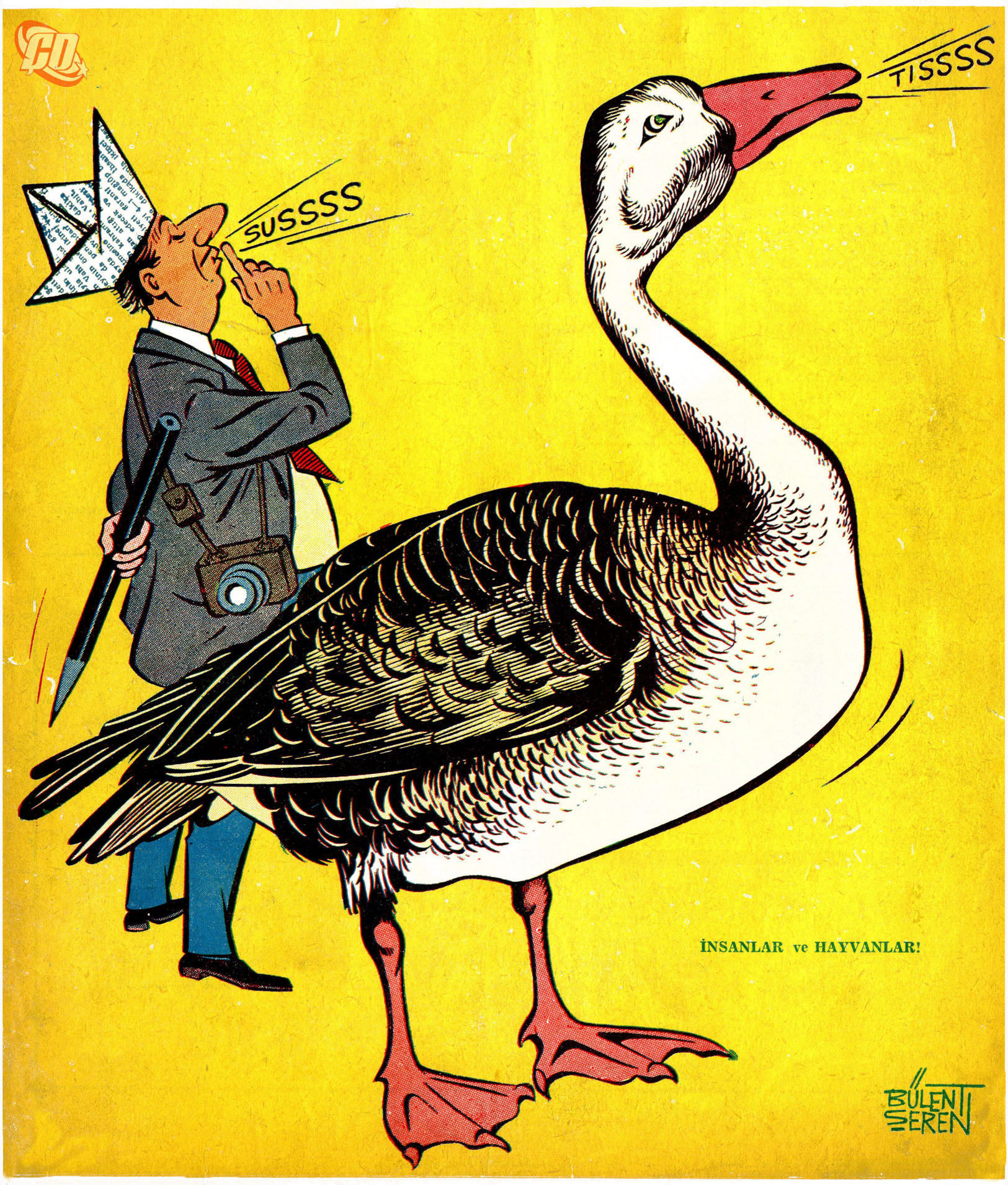

İNSANLAR ve HAYVANLAR!

Amcabey Haftalık Politik - Sosyal Mizah Gazetesi
YIL : 1 CİLT : 1 SAYI : 1 23 Ekim 1963

İLK KURUCUSU :

CEMAL NADİR GÜLER

SAHİBİ :
Bülent Hikmet ŞEREN
Yazı İşleri Müdürü :
Mustafa YALÇINER
Sekreter: **Vedat SAYGEL**

ADRES : Cağaloğlu, Himaye-i Etfal Sokak, Emek Han, Kat : 2, No : 17
Telefon : 22 05 24 - 17
ABONE BEDELİ : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira.
İLÂN FİATI : Kapak içi santimi 20, iç sayfalar 30 liradır.

YAZARLARI :

M. Samim AKAY
Kenan AKINCI
Şakir BALKI
Şemsi BELLİ
Necmettin DELİORMAN
Burhan ESEN
Orhan KEMÂL
Güzin SAYAR
Vedat SAYGEL
Bülent Hikmet ŞEREN
Nizamettin Nazif TEPEDELENLİOĞLU
Vedat ÜRETÜRK

ÇİZERLERİ :

Zeki BEYNER
Mehmet POLAT
Necmi RIZA
Burhan SOLUKÇU
Bülent ŞEREN
Mim UYKUSUZ
Cemil YÜREKLİ

★ **Bu sayının iç dizgi ve baskısı SİNAN Matbaasında, Kapak baskısı KARADENİZ Matbaasında yapılmıştır.**

GÜNEŞ
SİGORTA ANONİM ŞİRKETİ
Sermayesi: 2.500.000 TL.

Kurucuları :
Vakıflar Bankası — Toprak Mahsulleri Ofisi
İstanbul Bankası

—Yangın
—Kaza
—Trafik
—Nakliyat
—Hayat

Bütün sigortalarınız için emrinizdedir.
ADRES : Vakıf İş Han Bahçekapı — İSTANBUL
TEL : Müdüriyet : 22 76 22
Servisler : 22 53 01 — 22 37 38 — 22 13 71

(Amca : 1)

başarıyolu

Aydınların ve Halkın okuyacağı
Bilgi ve Kültür Mecmuası

(Amca : 2)

KÖŞE BAŞI

AMCABEY

haftalık politik-sosyal mizah gazetesi

Tanışalım...

Belki, bu sütun başlığına gözleri değer değmez, «Kimmiş bakalım şu köşede bekleyen eli kalem-sopalı zat?» diyenler olmuştur içinizde... Elbette haklıdırlar!

Ben bile, şu satırları yazmak için kalemimi gezdirmeye çalışırken, önümdeki bomboş kâğıtta, karşınıza çıkacak yepyeni «ben»i anlamaya çabalıyorum. Şüphesiz, bu «ben» de bana benzeyecek! Ama, beni hep fırçamla seyretmeye alışmış olan siz sevgili okuyucularım, birdenbire, böyle pürkalem karşınıza çıktığımı görüverince, pek az da olsa, şaşacaksınız. Sonra?.. Eh, sonra da «Bir ben vardır bende, benden içeri» diyen Yunus gibi «Bir o varmış onda, ondan içeri» diye gülümseyenleriniz olacak ve yazıyı bitirip, birşeyler sezmeye çalışacaksınız. İşte ben, bu sezmeye çalışacaklarınızı, söyleyim size:

Politikanın her türlüsüne soğuktur benliğim... Ama, meselâ yağmurdan ne kadar hoşlanmasak ta var olduğu ve olacağı gibi, politika da vardır ve olacaktır. Tabii politikacı da! O halde mesele, onların varlığı meselesi değil, bizim onlardan hoşlanmayan varlığımızın neyi gerektirdiği meselesi oluyor... Pekiy öyleyse, yağmur var da şemsiye yok mu?.. Bizim de politika yağmurundan sakınabilmek için, böyle bir şemsiyemiz olmalıdır elbette! İşte bu sütunda, sağduyularımızın sapsağlam, pırıl pırıl ipliklerinden bu tertemiz örtümüzün dokuması üzerinde çalışacağız. Burası, sağduyularımızın, öngörülerimizin, tek zerre toz kondurulmadan işlendiği hepimizin düşünce tezgâhı olacak... Kendimizi düşüncemizle savunmayı başaracağız!

Kimlerden, nelerden mi savunacağız?.. Niçin, niye mi savunmak zorundayız?..

Evet... Bizde pek eskidenberi, belki de basının halk için baskıya geçtiği ilk günlerdenberi, eli kalem tutanların pek azı halk için düşünmüş ve yazabilmiştir. Halk için düşünmek, bir «Didâr-ı hürriyet» edebiyatı çerçevesine sığdırılmak istenmiş, maalesef, başarıya da ulaşılmıştır. Bu başarıyı, kendileri hesabına sağlayanların çoğu kalem tutanlardır ve ellerini, halkı tasarrufunda bulundurmak isteyen politika zümrelerinin bu isteklerine kiralayarak kullanılmışlardır. Kötülüğe çok elverişli kudretini, zaman zaman memleketi bile batırmaya yetecek kadar, geliştirme imkânını bulan politikacı için, böyle bir geleneğe arka dönen dikalâları ergeç batırmak, zor olmamıştır tabii. Basın dünyasının kaygan alanına adımını basan her yeni, ya yüzüstü, ya sırtüstü kapaklanmamak için, ilkönce kendisini ensesinden yakalayıp korumasını becerecek bir pençeye yaranmak zoruyla çırpınmıştır! Böyle böyle, gömülmüş fikirlerin uçsuz bucaksız mezarlığında, sırtlarında mezar kazması niyetine kullandıkları kalemleriyle dolaşıp

Bülent Hikmet ŞEREN

(Lütfen Sayfayı çeviriniz)

— Hayırdır inşallah... Bu koltukta uyumaya gelmiyor!

MERHABA!

Tam 21 yıl önce, kurucusu unutulmaz mizahçımız ve büyük karikatüristimiz Cemal Nadir Güler olan AMCABEY'in 5 Birinci kânun 1942 tarihli ilk sayısında şöyle bir yazı var :

YOLA ÇIKARKEN..

Tanınmış, sevilmiş bir şöhreti takdim etmek güç iştir. Meziyetleri hakkında ne söylense, herkes bir ağızdan: «Zaten biliyorduk!» der, boşuna araya giren gevezenin bir an önce susup çekilmesini ve hemen ötekinin söze başlamasını özler.

Kısa söylemeli, «Amcabey»i tanımayan var mı?..

Son yılların bu derin halk filozofuna, hemen hergün rastlarız. O hep bizimle beraberdir. Bizi olup bitenlere dair tek cümlelik cevaplariyle bazan güldüren, ekseriya tebessümle düşündüren, fakat hiçbir defasında soğukluğa ve bayağılığa düşmeyen bu rind, bu babacan şahsiyet, sanmayınız ki resimdir. O, bütün bir devrin nükteli, yani en anlayışlı ve iyi anlatışlı psikolojik tarihidir.

Sahifelerini millete daha geniş açmak istedi.

Kıyafetine bakmayınız. O herdem tazedir. Doğuşunda hazır bulundum. Onu herkesten önce tanımış olmak, bana, bir defacık olsun burada konuşmak hakkını veriyor.

Amcabey!.. Uzun yolun şen olsun!..

Necmeddin SADAK

Kurucusu gibi bu takdimin yazıcısı da şimdi merhum olan Amcabey'i, bizler seneler sonra yeniden çıkarırken, tek arzumuz nedir biliyor musunuz? Herkesin tanıdığı ahlâk zekâ ve karakteriyle Cemal Nadir'in şahsından başkası olmayan Amcabey'in ismi altında, rahmetli üstâdı yaşatmak! Hatıralariyle değil, aramızda bulunduğu günlerdeki canlılığiyle... Bir meziyet kervanına benzeyen, toksözlülük, tokgözlülük, iyimserlik, iyilikseverlik, millet memleket severlik, topyekûn insan severlik yüklü dürüst canlılığiyle!

Allah, onlara rahmet, bizlere muvaffakiyet nasib eylesin!

NEREDEN Mİ ÇIKTIK?

Bu sorunun cevabını, düne kadar son yılların tek mizah gazetesi olan AKBABA'nın kurucusu ve başyazarı sayın Yusuf Ziya Ortaç'ın, Amcabey'in sahibi arkadaşımız Bülent Hikmet Şeren'e yazdığı satırlardan okuyacaksınız:

«Sana tecrübe etmek istediğin yeni işte sahiden başarılar dilerim. Bu yolda benim yapabileceğim bir meslekdaş yardımı olabilirse esirgemiyeceğimi bir tecrübe ile kolayca anlayabilirsin. Sonra... Sonra, bizim yokuşta mücadele zordur. Eğer yaptığın tecrübeden memnun kalmazsan, bana bile sormadan bir sabah kapıyı çalar, içeri girer ve yıllardır senin olan masanın başına otursun.

Gözlerinden öper, saadetler, başarılar dilerim.»

Yetkili, ama sahiden yetkili bir fikir kaleminin olan bu satırlar anlatıyor ki, memleketimizde basının, hem de en nâzik bölgesi olan, mizâh alanında vazife almak, bu vazifede tutunmak çetin bir iş, hele yadırganmamak ve sevilmek bir mazhariyete eriştir. İşte sayın Ortaç'ın bile, gerçekten başarıyla bu neticeye erişmişken, rakipsiz alanında, hem de en kıymetli elemanlarından birini kaybetmek pahasına, ikinci bir gazetenin çıkmasında başarılar temennisi ve yardımcı olma hissi, gerçekten hizmet aşkının büyüklüğünü gösterir. Kendisine Türk mizahseverleri ve Amcabey kadrosu adına teşekkürler ederiz...

NEDEN Mİ ÇIKTIK?

Hayır duaları ile Akbaba'nın kapısından çıktığımızı öğrenince, elbette bize neden çıktığımızı da soracaksınız... Cevabı kolay: Amcabey olmak için! Neden mi Amcabey olmak için? Onun da cevabı zor değil :

Hani bir adam varmış ta, otururmuş, dizlerinin üzerinde kenetlediği ellerinin boşta kalan başparmaklarını birbiri etrafında çevirir durumuş... Karşısında seyreden biri de bakmış, bakmış... Ve bıkmış .. «Yeter be birader, demiş, sen başka şey bilmez misin?...» «Biliriiim» diye cevap vermiş öteki, böyle de olur!»

Ve başlamış parmaklarını tersine çevirmeye...

Şakası, ciddîsi, bizim de nedenimiz bu fıkrada gizli galiba!

NASIL MI ÇIKTIK?

İşte bunu, ne siz sorun, ne biz söyleyelim... Bulunmayacağı için parayı zaten aramadık. Fakat mumla yazı, mumla karikatür arayarak çıktık. Her ikisi de çok ama, sizleri güldürecek cinsi yok! Yazarların, çizerlerin yüzü gülmüyor ki, kalemi, fırçası sizi güldürsün...

Ama bazılarınız diyecek ki «Kendini sıkıntıların dışına atmış, işleri alayından tutmuş sizler de gülmüyorsanız, kim gülecek bu memlekette?»

Hadi canım, güldürmeyin bizi de.. Kazın ayağı öyle değil! Biz kendimizi sıkıntıların dışına atmaya çalışırken içine batmış, alayından tutmaya çalışırken acısını yutmuş oluruz her zaman... Bizim gülüşümüz pişmiş kelle gülüşüdür...

Allah sizleri gülmek için refaha, bizleri güldürmek için feraha kavuştursun! **AMCABEYLİLER**

---

duran, mezarcı kılıklılar çoğalmış ve azınlıkta kalan inanmışlar için tehlikeli olduklarını, çoğu zaman zarar vererek isbatlamışlardır.

Bunlardan kurtulmak saadetinin nuru, çok şükür, yeni yeni yüzlerimizi ağartmaya başladı. Yeni çıkan gazeteler, yeni çıkan dergiler için de- yine çok şükür yeni yeni - acaba ne maksadı olan hangi zümrenin, kaça kiralanmış «Didâr-ı hürriyetçisi»dir bunlar, denilmiyor...

Söze «Kimlerden, nelerden mi savunacağız?.. Niçin, niye mi savunmak zorundayız?..» sorularıyla başlamıştık değil mi? İşte, hâlâ varsalar onların her çeşidinden, yoksalar artıklarından, hülâsa fikir mezarcılığına eğilimi olan bütün inanç yoksunlarının yaptıklarından ve yapacaklarından, kafa kafaya, gönül gönüle, el ele koruyacağız!

Bu hız, bu cesaret nereden mi geliyor? Onu da açıklayım:

Benim dayandığım bir züm re yok, inandığım tek bütün var: Sizlersiniz!

Benim vaad edilmiş bir örtülü ödeneğim yok, hak edilmiş bir örtüsüz ödeneğim var: Bu gazeteyi okumak için ödediğiniz birer liralar!

Bana, siz sevgili okuyucularımın verdiği bu iki kuvvet, Arşimed'in istediği istinat noktasından da önemlidir. Üstelik gerçektir, dünyayı yerinden oynatabilirim bununla... Ama kötü bir dünyayı!

Yalnız sizlere yararlı olacak vazifemi, mutlaka yapmak kararımın verdiği huzur içinde, bunun karşılığı olacak müstakbel sevgilerinize şimdiden teşekkür ederim.

Bülent Hikmet ŞEREN

— Şimdi anladım, sonbaharı neden sevdiğinizi...

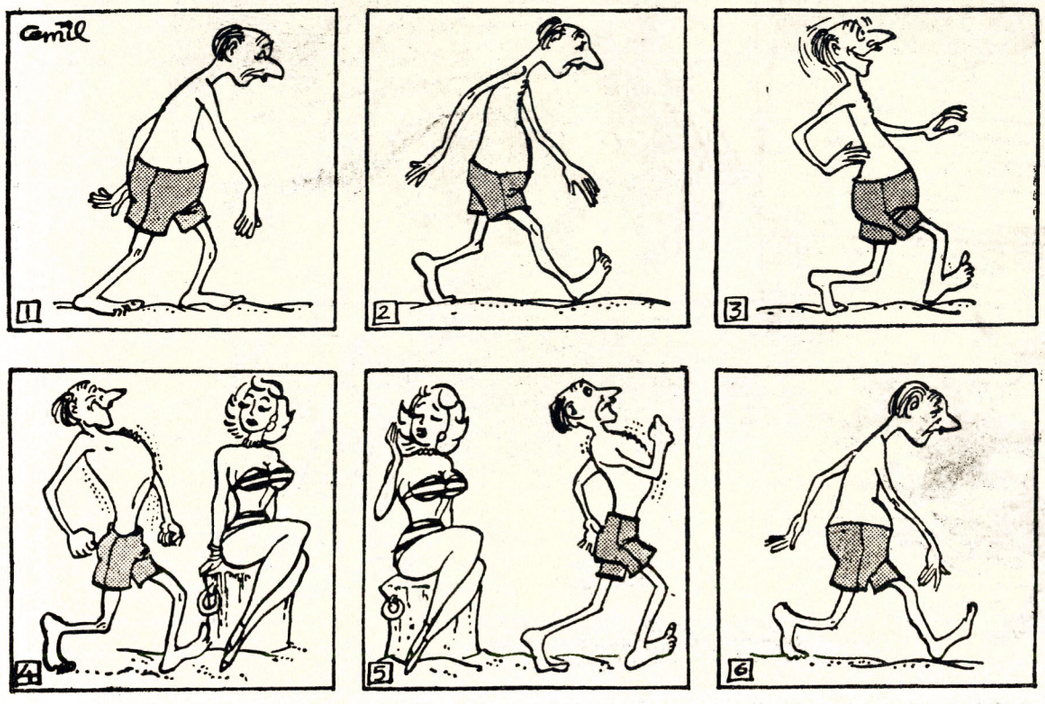

Bir yaz böyle geçti...

KIRK YILDA BİR

Bir eşek, bir şahsın 1490 lirasını yemiş. «Eşek bile ağzının tadını biliyor.» diye gizli bir zevk duyanlar oldu. «Eşek, eşekliğini belli etti.» diye kızanlar oldu.

Konuşabilen bir canlı olaydı da, bir kere de kendine soraydık. Ne derdi acaba?

Sanırız mahçup yüzümüze bakar ve :

— Valla gazetelerde bir gecede binlerce lira yiyen insanları okudukça nasıl yediklerini, neden yediklerini, ne zevk aldıklarını düşünür dururdum. Sonunda şey tana uydum. Pişmanım. İnanın bütün ömrüm boyunca, böyle bir eşekliği ilk defa yapıyorum, der, biz insanları müşkül durumda bırakırdı.

●

ZEVKSİZ BİR OYUN

Son günlerde bâzı yaşlı meslektaşlarımız, Sultanahmet'teki Üçüncü Ahmet çeşmesi ile pek uğraşır oldular.

Kendilerine kalırsa, çeşmeyi pislikten ve bakımsızlıktan kurtarmanın tek çıkar yolu, Aksaray meydanına nakletmekle olurmuş.

Her meslekte böyledir. Bir kimsenin söyliyecek fikri, yapacak işi, yeniliklere uyabilecek zevki olmadı mı Belediye ile el ele verir, satranç gibi camilere, çeşmelere, meydanlara köşe kapmaca oynatır, durur!

●

SAÇMA MESELESİ :

Yusuf Karacan isimli bir vatandaşın kafasında 63 parça saçma varmış.

Bir kimsenin başındaki saçmalar, o insanın hayatına malolur.

Koskoca bir toplum içinde bir kişinin yokluğu da, birşey ifade etmez.

Biz asıl ötekinden korkalım. Futbolcuları aday göstermiye kalkan kafalardan.

Çünkü yüzlerce siyasi kafadaki birer saçma, bir milletin hiç değilse geri kalmasına malolur! **SAYGEL**

BİR HAFTA BÖYLE GEÇTİ...

DÖĞÜŞE DEVAAAM!

Yıllardır, «Hastanelerimiz az, yatak sayısı ihtiyaca cevap veremiyor» diye bar bar bağırırız. Çare falan aramak huyumuz değil. Biz sadece bağırırız! Allahtan arada bir idealist kimseler çıkar da, bağırmakla dövünmekle hiç bir şeyin değişmiyeceğini anlatıp kollarını sıvar ve hemen gözümüzün önünde yapılamaz zannettiğimizi yapıverir.

Biz, tahsis yok; tesis yok; doktor yok diye yırtınırken, Düzce Devlet Hastanesinin iki idealist doktoru, bölgelerinde yatak sıkıntısını giderecek modern bir sistem bulmuşlar.

Nasıl mı? Çok basit. Ne masrafı, ne de emeği var Sadece buluş güzel.

Şöyle bir gözünüzde canlandırın. Vakit, gece yarısı... Yatak bulabilmiş şanslı bir hastasınız. Hastanenin bilmediğiniz bir yerinden küfürler, çığlıklar, imdat sesleri yükseliyor. Ne yaparsınız? Bulduğunuz yatağı kaybetmek pahasına da olsa, ilkin canınızı sokağa atarsınız!

Düzce'nin idealist doktorları bu işi yapmış işte! Birkaç tembel ağır hastanın dışında, hastane tamamen boşalmış!

Kötü fikir değil hani... Eğer yatak sayısını arttıramıyacaksak, yatakları boşaltmanın en kestirme yolu da bu galiba!

★

KONTROL VE KONTROLSUZLUK

Son yıllarda en çok üzerinde durduğumuz meselelerden biri de, doğumun kontrolu oldu. Yerli olsun, yabancı olsun, otorite sayılan herkes kendince bir fikir veriyor bize.

Şimdi de tutmuş, merkezi New York'ta olan Dünya Nüfus Konseyi, Türkiye'nin nüfus plânlaması ve doğumun kontrolu hakkında hazırladıkları bir raporu, Sağlık Bakanlığımıza vermiş.

Yabancıların bu işe karışması bizce, yersiz bir çaba.

Bir kere bu, bizim meselemizdir. Mesele bizimi olunca da, plânmış, uzmanmış öyle şeyler sökmez. Baktın, doğumu kontrol edemiyorsun, tutar trafik kontrolundan da vazgeçersin! Gerisini düşünme... Evvel Allah şoförlerimiz durumun önemini kavrayıp işe bir giriştiler mi, yeryüzünün bütün uzmanları toplansa, bunu nasıl başardığımızı anlayamaz!

★

YOLSUZLUK

Meclis tarafından soruşturması yapılan bazı olaylar için gazeteler «yolsuzluk» tabirini kullanıyor..

«Lokomotif yolsuzluğu, kredi yolsuzluğu» gibi...

Gerçekten ortada bir yolsuzluk varsa bunlar da yolunu bulmak için yapılmıyor mu?.

Memleketin en büyük sıkıntısı yolsuzluk.. Bırakın böyle yolsuz memlekette hiç olmazsa birkaç kişi yolunu bulsun!

★

ŞİMDİ YUTMADI Kİ...

Şu bizim basın yok mu, insanı deli eder Vallahi! Adam alttarafı üç tüp uyku hapı yutarak, şöyle hafif bir şekerleme yaptı. Sonra da, neş'e içinde uyandı. Şiirler söyledi, fıkralar anlattı, çevresindekileri kahkahadan kırdı, geçirdi! Gelgelelim gazeteler, haberi bir başka türlü verdiler. Kendilerince, intihara teşebbüs etmişmiş! Haydi canım, güldürmeyin... Bayram değil, seyran değil; ne diye canına kasdetsin?

— Peki, üç tüp uyku hapını neden bir postada yuttu? diyeceksiniz.

Onu da kendisinden ve parti teşkilâtından önce biz cevaplandıralım: Efendim, bu hap meselesi de, yeni değil. Hazret, hapın en fiyakalısını taaa yıllar önce, ilk defa politika hayatına atıldığında yutmuştu. Demek vücut alışa alışa, şimdi üç tüp hap bile az gelir oldu!

ŞEREN

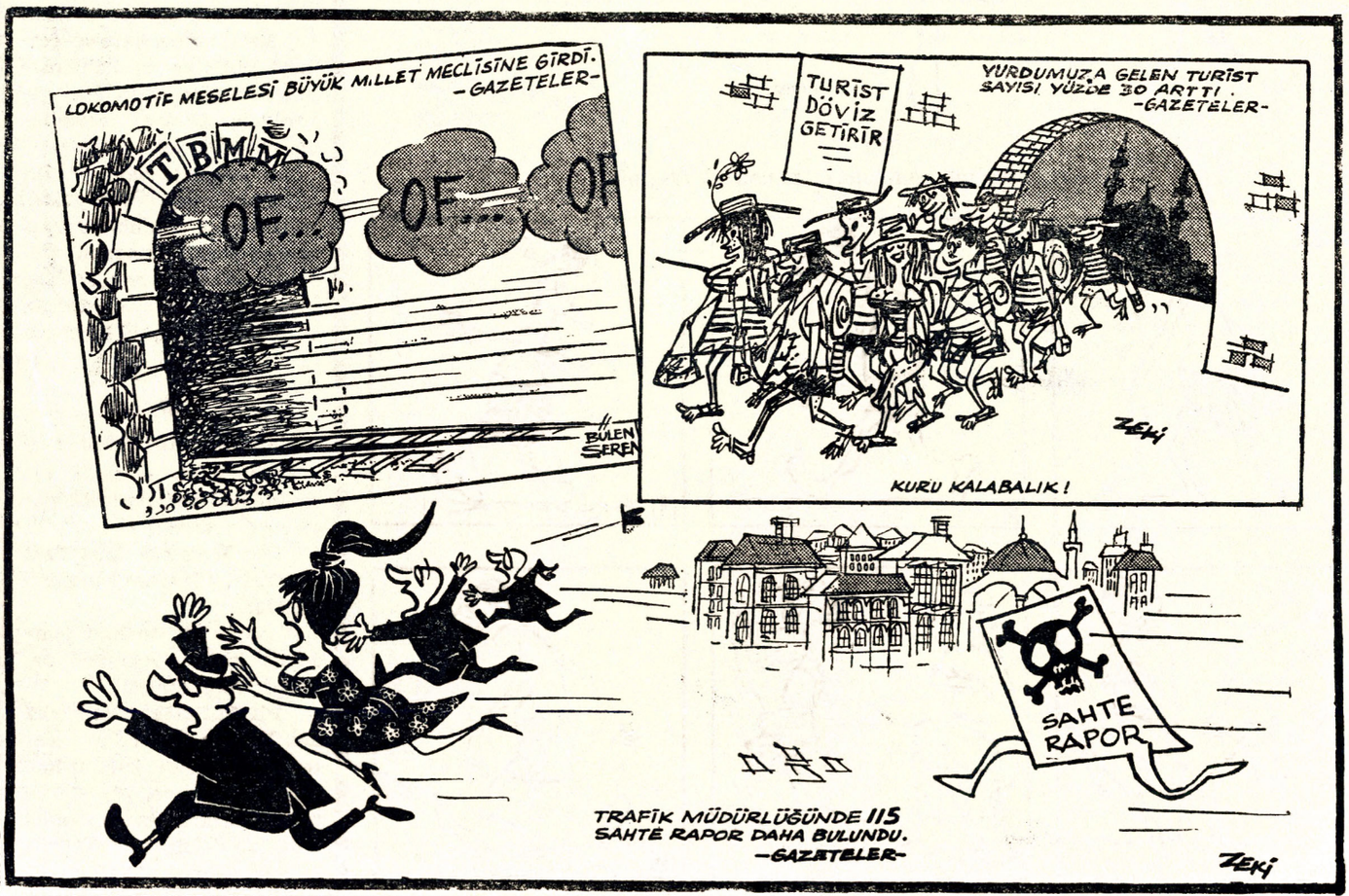

Mühimce Bir Para

VEDAT SAYGEL

Yaş elli altı... Bir yere saklanmış üç kuruşu yoktu. İşte yine vergisiydi, avansıydı, kasabı, bakkalı, ev kirasıydı derken koskoca aylıktan elinde, otuz üç buçuk lira para kalmıştı.

Mehmet efendi kâğıt üzerinde uzun uzun hesaplar yaptıktan sonra, paralarını bir kere daha saydı. Saya saya zorla çoğaltamazsın ya... Tam otuz üç buçuk liraydı işte!

— Bu böyle olmaz, dedi ken di kendine. Yılda beş kere patrondan zam istemekle, ayda birkaç kere sağdan soldan borç aramakla, bu iş yürümez!

Kendi yağı ile kavrulmalıydı. Uzun uzun düşündü, sonunda kurtuluş yolunu buldu! Hemen odacıyı çağırarak bir zarf istedi. Paraları zarfa, zrfı da ceketinin iç cebine yerleştirdi.

Masasını düzeltip, çekmecelerini kilitledikten sonra, ezile büzüle patronun odasına girdi :

— Sizden bir istirhamım var, beyefendi.

Patron şaşırdı. Mehmet efendi yirmi beş yıldır yanında çalışırdı, bu güne kadar bir kere olsun kendi çağırmadıkça odasına girmişliği yoktu. Hoş, patron yanında çlışanların özel yaşayışlarına karışmış olmamak için hallerini hatırlarını, sıkıntıları olup olmadığını, kazançları ile geçinebilip geçinemediklerini pek sormazdı ama, ücretli izin, zam ya da avans isteninçe iş değişirdi.

— Bak kardeşim, dedi. Mesai saatinde istirham olmaz. Önce günlük işlerimizi bitiririz, sonra söylemek istediklerini din lerim.

— Pek önemli bir şey değildi efendim, diye ağzının içinde geveledi, Mehmet efendi. Bir saat kadar izin rica edecektim.

Patron, biraz rahatlar gibi oldu:

— Hayrola... Mühim bir işiniz mi çıktı?

— Eh, bendeniz için mühim sayılır; beyefendi. Bankaya kadar gidecektim de...

Patronun yüzü aydınlandı:

— Piyango mu vurdu? Ban kada ne yapacaksın, Mehmet bey?

— Mâlûmu âliniz dünyanın bin bir türlü hâli var, beyefendi. Hastalık, sağlık bizler için. Masraflarımdan kısarak biraz para biriktirmiştim. Başına bir kaza gelmeden, bankaya yatırayım diyordum.

Patron bu işe gerçekten sevindi. Artık hem Mehmet efendiye avans vermekten kurtulacaktı, hem de zam istiyenlere, «Aldığınızla nasıl geçinemiyorsunuz, anlamıyorum. Bakın, Mehmet efendi yiyip içtikten, ev kirasını, üst baş derdini hallettikten sonra, bankaya para bile yatırıyor. Zam istiyeceğinize, siz de onun gibi yapın.» diyebilecekti.

— Aşk olsun, dedi. İnsan böyle böyle yükselir. Haydi kardeşim git, bir an önce işini gör.

Mehmet efendi, patronun odasından bir kuş gibi çıktı. Odacıya :

— Hasan efendi, dedi. Benimle bankaya kadar gelir misin kardeşim?

Odacının şaşkınlığını görünce açıkladı.

— Üstümde mühimce bir para var da, Hasan efendi... Ne olur, ne olmaz.

Mehmet efendi önde, odacı arkada dışarı çıktılar. En yakın bankaya dar attılar ken dilerini. Paralar tekrar sayılıp vezneye teslim edildi, banka cüzdanı paraların çıktığı cebe girdi. Ancak o zaman Mehmet efendi derin bir «oh» çekebildi.

Herşey birdenbire gözünde değişmişti. Keder ne imiş? Sıkıntı ne imiş? Şu iki paralık dünya «ah» la «vah» la yaşanmaya değer miydi?

Banka ile evi arasındaki uzun caddeyi ağır adımlarla geçti. Yol kenarındaki vitrinleri zevkle seyretti. Ne güzel şeylerdi bütün bunlar... Hiç bu kadar alıcı gözle bakmamıştı çevresine. Dudaklarında mutlu bir gülümseme, sık sık karşılaştıkları halde göz göze gelmekten kaçındığı tanıdıklarına bol bol selâmlar verdi. Bu akşamın baş ka akşamlardan farkı, otuz üç buçuk liralık hesap cüzdanıydı. Daha önce neden düşünmemişti sanki bunu? Demek isteyince oluyor. Hoş, arttırabilecek bir kazancı yoktu ama, yıldan yıla maaşına yapılan yüzde iki zamları biriktirse, yine dünyanın parası tutardı.

Kendi kendine büyük hesaplar yaptı, sonra :

— Yüzde iki deyip geçme, diye düşündü. Altı yüz liranın yüzde ikisi, on iki lira eder. On senede, yüz yirmi... Yüz senede, bin iki yüz lira... Paraya bak sen! Şeyi mi var yani!.. Pas lanmaz, çürümez; at bankaya yatsın! Hem patron da, bu işler böyle olur dememiş miydi? Belki o da otuz üç buçuk lirayla başlamıştı servet yapma işine!

Kararı karardı. Böyle yokluk içinde kıvranacağına artık zengin olacaktı!

— Bin senede, on iki bin... On bin senede, yüz yirmi bin...

Bu hesapta bir yanlışlık vardı. Vardı ama, neresinde? Patronu ya on bin seneden çok yaşamıştı, ya da çalıştığı yerden yüzde ikiden fazla zam alıyordu.

— Amaan sende, dedi. Öyle, ya da böyle ne çıkar? Önemli olan para biriktirmekti. O da biriktirmeye başlamıştı işte!

Ev halkını şaşırtan bir yüzle içeri girdi. Karısı, küfürlü bir cevap alcağından korka korka :

— Bey, dedi su parası geldi.

Ne küfür etti, ne de gülümseyen yüzünde bir değişme oldu, Mehmet efendinin :

— Durumu bir kaç gün daha idare ediverin, dedi. Yakında her şey düzelecek.

— Ama memur beklemez ki, dedi kadın.

— Annenden alırsın; yakında bu sıkıntıların hepsi bitecek, dersin.

Kadın aynı korkuyla:

— Çocukların ayakkabı taksiti de geldi, diyecek oldu, adam da aynı iyimserlikle sözü ağzında bıraktı :

— Çocuklardan biri sabah uğrayıp selâmımı söylesin. Telâş etmeyin, kaçakta değiliz. Yakında babam hepsini fazlasıyla ödeyecek desin.

Babalarının hâlâ sinirlenmemesine çocuklar da şaşırmıştı. Büyük kız :

— Okuldan forma istiyor-

(Lütfen Sayfayı çeviriniz)

ÜMİT!

Ümide bel bağladım
Tam bir ömür boyunca!
Aradım, adım adım
Dolaştım ve kokladım
Gülleri konca konca...

★

Gökten, bir gece, suya
Uzak bir yıldız düştü...
Ben aşkı duya duya
Dalmışım bir uykuya:
Uykuma bir kız düştü!

★

Dedim: —Adın ne, güzel?
Dedi: —Hergün söylersin,
Bana bağlamıştın bel...
Yanındayım işte, gel,
Öper, okşar, seversin!

★

Heyecanla tıkandım:
— Yoksa adın Ümit mi?
Eğer Ümitse, yandım!
Ben seni gelmez sandım,
Dur mu diyeyim, git mi?

★

Şuh bir kahkaha attı...
Ben şeytana kanmışım,
Kollarını uzattı,
Girdi, koynumda yattı...
Ümitsiz uyanmışım!

Bülent Hikmet ŞEREN

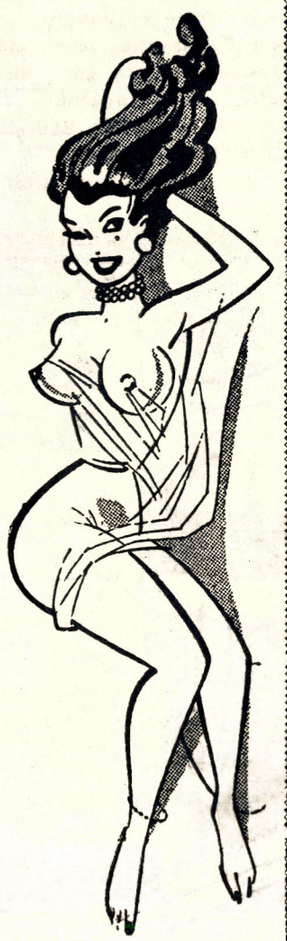

Kiralar Serbest bırakıldı. (Gazeteler)

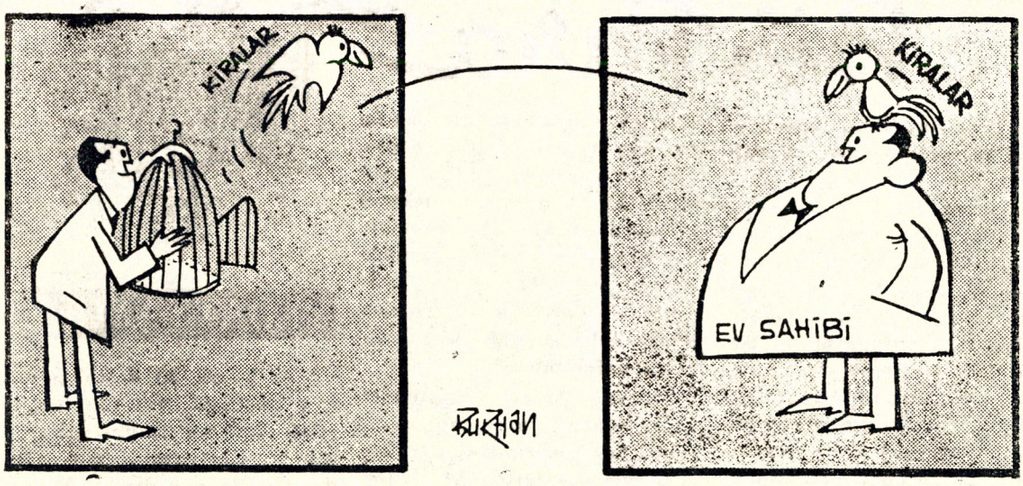

YAZISIZ

lar, dedi.

Ortanca oğlan :

— Hafta sonuna kadar bütün eksik kitapların tamamlanmasını istiyorlar, diye mırıldandı.

En küçükleri :

— Dergi parası, diye dayattı.

Adam, sabırla cevap verdi:

— Biraz daha dişinizi sıkın.

Artık söylenenleri duymuyordu, Mehmet efendi. Kafası, bir hesap makinesi gibiydi :

— Bankadaki parayı yüz liraya çıkardım mı, çekilişlere de katılabilirim, diyordu kendi kendine. Gelecek ay da bir otuz üç buçuk liracık arttırsam...

Eline bir kâğıt kalem aldı, pencerenin altındaki divana uzandı. Başladı masraflarından kısıp para ayırmağa... iki kere otuz üç buçuk, eder altmış yedi. Demek üç ay sonra, çekilişlere de katılabilirdi. Ay sonu çekilişi, yıl sonu çekilişi derken günün birinde, bir apartman da kendisine çıkmaz mıydı yani? Haydi apartman neyse ama, hiç olmazsa dayalı döşeli bir kat da mı çıkmazdı? Alt ucu üç odalı bir kat be! Koskoca apartmandan geçmişsin, üç odalı bir katı senden esirgemezler ya...

Elindeki kâğıdın arkasına dairenin plânını çizdi. Eh, kötü de değildi hani. Bundan daha iyisini bedava, kimse kimseye vermezdi. Banyo ile tuvaleti de yerli yerine koyduktan sonra, iş gelip dayandı zevkle döşenmesine. İlânlara göre, bu işi zaten banka yapacaktı. Anahtar tesliminde bir kalleşlik ederler miydi acaba?

— Amaan canım, dedi. Başımızı sokacak bir yer çıksın da, eşyayı kendi paramızla da alırız.

Alırdı tabiî... Hem de en iyisinden alırdı. Bankada parası vardı. Banka cüzdanını bir gösterdin mi, kefil falan da istemez taksitle dilediğini verirlerdi adama. En büyük mağazaya gider :

— Yeni apartmanım için şunu şunu şunu istiyorum, derdi. Fiatının önemi yok. Yalnız, en iyisinden olsun.

Kimbilir nasıl hörmet eder ler, darıltmayalım diye çevresinde nasıl dönerlerdi.

Bütün bunlar gözünün önünde canlandıkça, mutluluğu bir kat daha artıyordu.

— Kurtulalım şu sefaletten yahu, kurtulalım be! Yaşamak bizim de hakkımız, Hasan'dan Hüseyin'den neremiz eksik? Yıllardır onun bunun köpeği gibi yaşadık. «Evet beyefendi». «Mâlûmu âliniz efendim.» «Emredersiniz beyefendi» Yooo, bu kadarı yeter! Biraz da onlar bize, «beyefendi» desinler.

Yeniden kâğıt kaleme girişti. Şurayı misafir odası yapardı. Koltuklar şuralara konurdu. Sehpalar böyle, büfe buraya, radyo da üstüne... Oh, bak ne güzel bir oda oldu. Geriye kaldı çocuklarla kendilerinin yatak odaları... Yataklara varıncaya kadar, her şeyi değiştirirdi. Bir kaç gün önce gazetede gözüne ilişen bir ticarethane reklâmı geldi aklına.

Hesap yaptığı kâğıdın altındaki gazeteyi aldı. Alır almaz da birinci sayfada gördüğü bir yazı, onu yerinden sıçrattı! General De Gaulle, «Dünya bir üçüncü harbin eşiğindeyken, Fransa nükleer silâhları bırakamaz!» demiş.

Mehmet efendinin akşamdanberi kurduğu hayaller bir anda yıkılıverdi.

— Kötü, dedi. Demek dünya üçüncü harbin eşiğinde! Bu, yarın öbürgün harp çıkma ihtimali var demektir. Çok kötü! Söyliyen de falan filân değil, koskoca bir eski asker! Bilmez olur mu?

Kalemi kâğıdı bıraktı elinden. Yüzündeki mutluluk uçuverdi.

— Sen şu kısmete bak, diye düşündü. Parayı tamamla, çekilişe gir, daireyi kazan; hatta misafir odasının eşyalarını da yerleştir, iş yatak odasına dayanınca harp çıksın! Şimdi harp çıkınca, seferberlik ilân edilir. Seferberlik ilân edilince, banka bizim parayı vermez! Görüyor musun aksiliği!

Bütün gece gözüne uyku girmedi. Harp çıkmadan sabahı bir edebilse, mesele yoktu. Gidip çatır çatır alırdı parasını! Ama gece yarısı ya harp çıkarsa?..

Sağına döndü, olmadı. Soluna döndü, olmadı; bir türlü sabahı yapamadı!

Bir sigara yaktı. Evet evet... İşin şakaya gelir tarafı yoktu. Harp çıkana kadar parayı kurtardı, ne âlâ; aksi halde, yandı demekti!

Bir ara daldı Mehmet efendi. Sabah karısının dürtmesiyle uyandı. İşine gecikiyordu. Evi ile işi arasındaki yolu iki dakikada aldı. Patronun gelip gelmediğini sormadı bile. Hemen odacıya :

— Aman Hasan efendi, dedi, gözünü seveyim sana zahmet bankaya kadar benimle geliver, nolur. Haydi ama, harp patlamadan... Malûm ya, mühimce bir para...

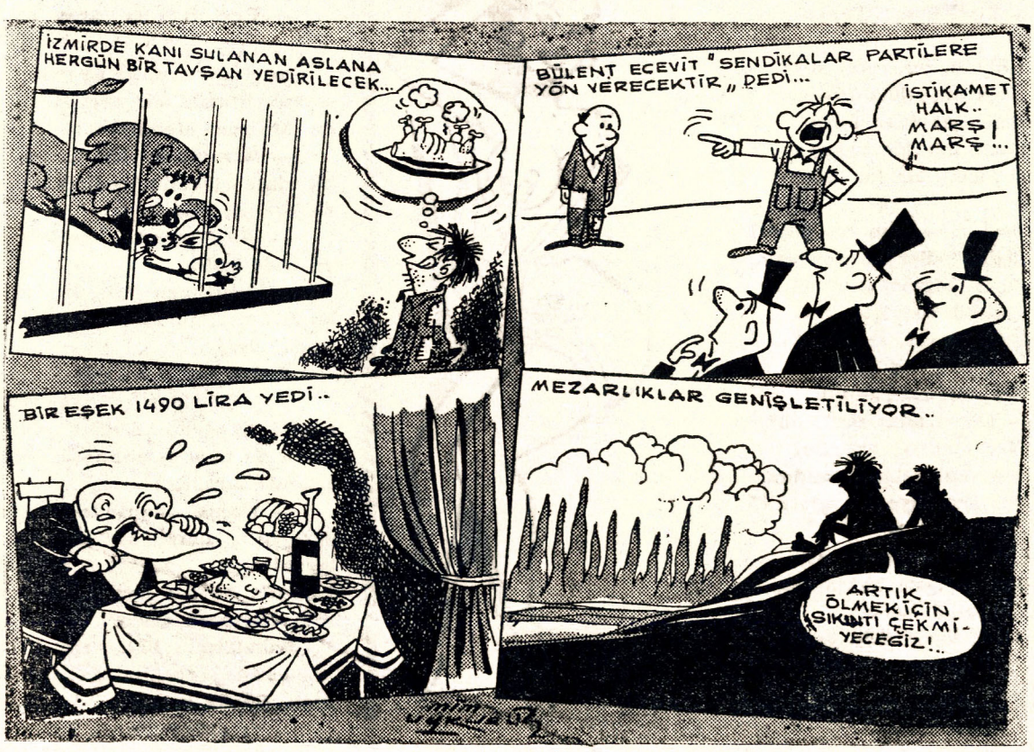

Murtaza

Orhan Kemal'in en güzel romanı

— 1 —

946 larda Çukurova da, Demokrasi nâralarıyla yurdun öteki bölgeleri gibi bayrak barak, köpük köpük çığlıkların sarhoşluğu içinde çalkanırken, Murtaza birdenbire unutuldu.

Unutulmadı aslında.. Murtaza «Vazifesinin aslanı», eski Murtazaydı ama, işçiler eski işçiler olmadıktan başka, Fen müdürü de eski Fen müdürü değildi. Tarttırıp teslim ettikleri iplik masuralarını çalıp kâtibe yuttururken yakalanan, «Vazife bir sırasında» uyukluyan, ya da cigaraları yakıp «Kenef arası sohbeti»ne dalan işçileri eskiden olduğu gibi yakalayıp götürse bile, Fen müdürü Murtaza'yı memnun edecek biçimde kız mıyor, ceza yazmıyordu. Hat ta birinde az kalsın yüreğine inecek şu sözleri bile söylemişti «Cayil işçiler» in önünde :

— E Murtaza efendi, siz de bir az idareci olun canım!

Anlıyordu, gayet iyi anlıyordu bütün bunların sebebini. Bütün bunların sebebi «Demirkıratçılık» dı! Vazife bir sırasında millet işini gücünü, takımını tezgâhını bırakıyor, bayraklar, ağaç dalları, çiçeklerle donatılmış meydanlara koşuyor, kürsülerden İsmet paşaya, onun idaresine söğüp sayanlara alkış tutuyor, «Yaşa!» diye bağrıyorlardı. Hem de gırtlaklarını yırta yırta, avuçlarını patlata patlata!

Murtaza bütün bunlara uzun zaman bir kıyıdan sabırla, ama dişlerini yiye yiye, kan tükürüp, «Kızılcık şerbeti içtim» diye diye baktı. Bekliyordu. Gün gelecek, beyaz saçlarıyla İsmet paşa kızacak, topunun canını cehenneme yollıyacaktı. Olmazdı büle. Kalmamıştı mem lekette disiblin adına hiç bir şey. Giritli Cumali'nin kahvesinde hemşerileri bile. Onlar bile atıp tutuyorlardı İsmet paşa'ya be yahu!

Bir gün artık dayanamadı. Akı ı kanlı gözleri, kanatları rstan titreyen iri burnuyla ortaya atılıp :

— Yaıklaaar olsun size, diye bağırdı. Abe neler sülersiniz? İsmet paşa, İsmet paşşa o ne yahu! Yunanın elinden kurtarıp getirdi bizi ana ? Haminnelerini niz mi, İsmet paşşa mı? Bu İsmet paşşa için reva mı işlem? Alır mı yakışık tutmak arkasından?

Alası lı Mustafa :

— H li be sen de şaşal! dedi eye erer aklın senin de k ışursun?

Murt çıldırdı :

— B m? dedi, benim ermez ak a ha? Bana derler bekçi em da favrika kontrolu rteza efendi. Ben gördüm kurs, aldım büyüklerimden sıkı terbiye. Ben görür iken kurs, sen basar idin kuma müim!

Eskiden olsa lâf mahsustan uzatılır, kahve halkının yarısı Murtaza'ya karşı, öbür yarısı ise Murtaza'dan yana olur, yangına körükle gidilirdi. Ama şimdi çekilmiyordu. Onunla uğraşılacak vakti yoktu kimsenin Murtaza bir kenarda kendi kendine alıp alıp vere dursun, kendi dalgalarına koyuldular.

O günden sonra Murtaza Cumalinin kahvesine de boşverdi. Sütsüz kanı bozuklar toplanıyor, İsmet paşayla partisine ver yansın ediyorlardı. Halbuki insanlık değildi bu. Bir acı kahvenin nasıl ki kırk yıl hatırı varsa, İsmet paşanın da olmalıydı. Kurtarmış idi Yunandan onları, kavuşturmuş idi şükür vetana!

Fakat, çevresi Murtaza'dan her gün bir az daha uzaklaşıyor gibiydi. Fen müdürünün de Demokrat partiye yazıldığı yayılınca, işçilere âdeta gün doğdu. Sanki Fen müdürü «Marş marş» komutu vermişti. Helâ bekçisi Azgın ağa bile takmıyordu.

Bir gün onu kulübesinde horultuların en makaralısıyla uyurken yakaladı. Saçları, bıyığı, kaşları ak pak azgın tınmadı bile. Etli kocaman elinin tersiyle karnından itip :

— Get ulan get, dedi.

Murtaza'nın tepesi attı :

— Abe ne demek git?

— Get diyor sana kosnük, get ha!

— Uyursun be yahu, hem da horlıyarak!

— Uyhumun keyfi misin? Horlarım, horlamam..

— Vazife bir sırasında uyumanın nedemek olduğunu bilirsin?

— Senin mazifen, kursun mursun bana vız gelir. Ben dündenberi Demirgırata yazılmışım ki Allahıma yerim seni lan!

Murtaza büsbütün kızdı:

— Vizgelir senin Demokratlıkın bana!

Azgın yerinden fırladı :

— Lan unuttun mu buynuzunu kulağını budadığımı? Hı? Öfelerim ha, anam avradım olsun öfelerim, avradın muvradın tozunu bulamaz!

Murtaza bir zamanlar helâ gece bekçisi Azgın'dan iyi bir zılgıt yediği için, lâfı uzatmaktan vazgeçerek :

(Devamı var)

KOLEJLİ KOCA

Giovanni Guareschi'den Vedat G. İretürk

— 1 —

Biri kalkıp Sapho Madellis'e işin içinde iki bityeniği olduğunu çıtlattı: ya adından ötürü faka basmıştı, ya da cinsiyetten dolayı hata işlemişti. Bizim çelebinin ne karşılık verdiği bilinmiyordu. Ama sonunda soylu bir aile kızını : Léonidas Foulard'ı bulduğu, arada bir biçim uygunluk görerek, onun la evlendiği biliniyordu.

Sapho ile Léonidas gel zaman git zaman iki küçücük kız çocuğu dünyaya getirdiler ve, kendi denemelerinden cesaret alarak kızlarına, Jérémie, Isaie ya da Enée gibi ad koymaktan çekindiler, yalnız Elisabeth ve Flaminie gibi söz götürmez iki dişi ad seçtiler. Yıllar geçti ve iki kızcağız paha biçilmez gelinlik kızlar oldular doğrusu : kocaları düşünmek gerekti.

Madellis'gillerin ve Foulard'gillerin atalarının en önemli Haçlı Akınları'nda er aldıklarını v e döl - döşlerini, mallara, şatolara ve soyluluğa boğduklarını burada hatırlatmak yerinde olur. Mülkler ve şatolar yüzyıllar süresince eriyip gitti; el değmedik ve bozulmadık soyluluk kaldı ortada. Sapho ile Léonidas ta, büyük kızları Elisabeth için pek soylu aileler arasından bir koca aradılar. Seçilen atalar ün kazanmadan bütün Haçlı Akınla rı'na katılmış olan Gaston Food oldu. İş olup bitince aile, Madellis'lerin, Foulard'ların ve Food'ların mallarını birleştirerek, tacirler kendilerine önem verdikleri sürece kendi yağları ile kavrularak yaşamak için hemen hemen herşeye kavuştuğunu gördü. Bunun üzerine ana - babalar ikinci kızları Flamie'yi kurban etti-; kızcağız ataları Haçlı Akınları'na katılarak öyle soylu cesaretler göstermemiş olan, domuz sucuğu satmakla uğraşan; bir de, döl - döşlerine yıllarca sonra, pek büyük bir dünyalık bırakan bir Wonservete dönen küçük bir der ile evlendi.

Thomas Wondre, Flamie Madellis ile dünya evine girdiği sıra, garip spekülâsyonlarla düpedüz mirasının altından girip üstünden çık-

mıştı. Ama gene de iyi gelirleri varo ve birleşmiş bulunan Madellis'lerle Food'gillerin ona kendi giderlerine göre geçinip gitsin diye evine silâhlar ve eşyalar yerleştirme şerefini verdiler. Bu aile yirmi yıl yaşadı ve Robine Food, Edo Food ve derken Charlotte Wonder'in doğumu ile sevinç buldu. Ne var ki Thomas Wonder beklenmedik bir anda öldü. Altı ay sonra durum, öyle bir biçim aldı ki aile şöyle kuruluyordu: 70 yaşında, Sapho Madellis; 70 yaşında, Léonidas Madellis; 47 yaşında, aston Food; 48 yaşında, karısı Elisabeth; 18 yaşında, Robina Food; 16 yaşında, Edo Food; 40 yaşında, Flaminie Madellis, dul Wonder. Bu yıllar toplamı bir y ana, bir kaç takım elbiseleri ve bir parça da çamaşırları vardı.

Ölenin kardeşi, Casimir Wonder, işte bu sıralarda ortaya çıktı. Casimir ömrünü ötede beride sürtmekle geçiriliyor ve henüz dibine darı ekilmemiş servetini düzene sokmak için zaman zaman memlekette şöyle bir görünüyordu. Thomas'nın kendisine bırakmış olduğu, bol servetinin dışında, ailesi filân yoktu ve servetinin ne gülünç durumda olduğunu öğrenir öğrenmez, Foulard - Madellis - Wonder - Food'gillerin evine damladı.

Onlara:

— Tasalanmayın, dedi: ana-kızı üzerime alıyorum.

B. Sapho Madellis köpüre rek karşılık verdi:

— Bizim aile birdir, bölünmezdir ,ailemizin kişileri ya hep birlikte yaşarlar ya da hep birlikte ölürler!

Casimir küstahça:

— Topunuzun da canı cehenneme! diye gürledi.

Ama sonradan düşüncesinideğiştirdi ve Madellis - Foulard - Wonder - Food'gillere bir ev ile, aylık gelir getiren bir pansiyon bağışladı.

— Parayı, size hediye olsun diye bırakıyorum; ama ev olanı biteni ile benimdir. Canımı sıktığınız gün, gelip bir tekmede sizi kapı dışarı edeceğim, haydi iyi geceler.

Sapho Madellis kızara bozara:

— Atalarımızın bütün Haçlı Akınları'na katılmışlardır! diye konuştu.

(Devamı var)

Dul Bakire

Bir Genç Kızın Hayatı : Bül-Hi-Şer

— 1 —

Mavi yıllar, yeşil yıllar, mor yıllar... Pembe yıllar!..

Tamam işte, bulmuştu nihayet; Pembe yıllar! Evet evet, Pembe yıllardı adı. Seneler önce okuduğu bir romandı bu. Nasıl da kapılarak okumuştu? Her satırında hayallerinin, ümitlerinin parçalanmış cesedini göre göre, çölde su içer gibi, bir

asırlık nöbetten sonra tadına doyulmaz bir uykuya dalar gibi nasıl bitirmişti o koskoca kitabı?..

Romanda adı geçen, yahut hayatından bahsedilen kimse, erkek miydi, dişi miydi, canlı mıydı, cansız mıydı, şimdi hatırlamıyordu bile. Konusunu bile unutmuştu. Ama biliyordu ki o roman canına can katmış, gökyüzüne varan ümitsizliklerini yonta yonta ufaltmış, bodur bir bataklık çalısına çevirm[illegible]

yepyeni, bambaşka bir açıdan görmesine yardım ediyordu. «Dünyayı pembe görmek» «Etrafa pembe gözlükle bakmak...» Tek kelimeyle SEVMEK!

[illegible] nilen şeyin hazin tarafı, ama birçok bahtsız insanın mukadderatında görüldüğü gibi, belki de en normal tarafı, bu saadetli yaşama arzusunun bir facialar silsilesiyle, onu uçuruma, felâketlerin en büyük uçurumuna yuvarlanmasıydı...

★

Gayet iyi hatırlıyordu başlangıcı..

Bir Nisan gecesiydi.

Kurbağaların vırak vırak öttüğü, sıcak meltemlerin mes'ut insan derilerini tatlı tatlı ürperttiği, ayın daha içten, daha sıcak, gö[illegible]lere aydınlık serptiği, kın gayet i bir Ni-

ı. Hem de on y[illegible]disinde... Sarı bukleli saçl[illegible], buğulu pembe renkli, o[illegible]gun bir şeftaliyi andıran [illegible]yusyuvarlak omuzlarından kıvır kıvır dökülerek, tâ belinin hizasında toplanır, peşinden bakanları sihirli bi[illegible] yelpaze gibi rüzgârıyla [illegible]paygınlaştırırdı. Ya gözleri, [illegible]alından yeni koparılmış bi kara üzüm tanesi gibi pırı pırıl ve mormor - siyahtı. [illegible]nlara bir kere bakan, h[illegible]yallerindeki masal dünyasın[illegible]n anahtarını bulmuşcasına kendinden geçer, adımları birbirine dolaşır, eli ayağı tutmaz olur, velhasıl m[illegible]slümansa kıblesini, hıristiya[illegible]sa mukaddes suyun kili[illegible]ekedi yerini şaşırırdı. Öyle [illegible]ne bir âfetti. Ama sevgi a[illegible]ı sımsıcak yaşamak aşkı öylesine sarmıştı ki içini, dudaklarındaki tebessümde onu bütün canlılığıyle görür, o dudaklara, ölümsüzlüğün âb-ı hayat çeşmesini bulmuşcasına yapışmak ve aşkın doyulmaz usaresini kana kana içmek isterdi her erkek. Evet, her erkek!

Ama, erkek!.. Bu keli-

menin üzerinde biraz durmak gerekiyordu onca. Saçı her kısa olan, her pantolon ceket giyinip, gravat takan her kimse erkek miydi acaba?

İşte hayatının bütün sırrı, o korkunç «ACABA» kelimesinin kördüğümüyle esirdi! Hakiki bir esir... Aç, susuz bırakılmış bir aşk esiri!..

Evet, o Nisan gecesi; Sinemaya gitmişlerdi. Annesi Şaziye hanım, kızkardeşi Neriman ve sekiz yaşındaki erkek kardeşi Fikretle. Babası yoktu Nurhayatın. Topu topu dört kişilik bir aile idiler. Kardeşlerinin en büyüğü ve daha on yedi yaşında olmasına rağmen çalışıp kazanarak, ailenin temel direğini teşkil eden kuvvet kendisiydi. Bir erkek gücüyle bakardı evine ve koruyucu bir erkek hissiyle bağlıydı ailesine... Ama, dedik ya, görülmemiş güzellikte bir kızdı. Hiç meyvalı ağacı taşlamaz olurlar mı? Bu taşların irili ufaklı ötesine berisine çarptığını daha on üç yaşlarındanberi hissetmeye başlamıştı. Ama, çok şükür bu yaşına kadar acısını duymamıştı henüz... Tabii o geceden, o Nisan gecesindeki, tam onyedi yaşının körpeliği tüten halinden bahsediyoruz Nurhayat'ın!

(Devamı var)

Bir zamanlar maziye bak...

Şair Eşref'in Kırkağaç kaymakamlığı zamanında, İzmir Valisi Kâmil Paşa Kırkağacı ziyaret etmiş...

Bayraklar, davullar, zurnalarla mükemmel bir karşılama yapılmış. Daireleri teftiş esnaf ve tüccarla hoşbeş, ahali ile sohbetten sonra Kaymakam Eşref'in evine gelinmiş.

Burada da sazlı sözlü yenilip, içilmiş... Hülâsa eğlenceli bir gün ve gece...

Vali Kâmil Paşa bir ara helâya çıkmak ihtiyacını duymuş. İşte ne olmuşsa o zaman olmuş. Helâya girince ne görsün: Kapının iç tarafında, bütün azamet ve ihtişamını takınarak çektirdiği kendi fotoğrafı asılı! Tabii fırlamış dışarıya... Eşrefi yakalamış :

— Ben ki senin âmirinim, utanmaz mısın, resmimi nasıl memişhaneye asarsın herif? diye haykırmış.

Şair Eşref, gayet sevimli:

★ MÜSHİL ★

— Müsaade buyurun paşam, arzedeyim... Malûmu âlileridir ki bendeniz sizden pek ziyade korkarım, diye söze başlamış.

— Bre bu ne biçim korkmak?!

— Bir lâhza paşam, arzediyorum: Son zamanlarda da, üzerinize âfiyet, kölenize arız olan muannit bir inkıbazdan muzdaribim...

— Bak hele! Ulan, resmimle inkıbazın ne alâkası var?

— Olmaz olur mu paşam? Baktım ki hiçbir ilâç fayda vermiyor. Kabızdan şişip çatlayacağım... Hemen resminizi ayakyoluna astım. Sonra da heybetü azametinizi temâşa eyleyince, korkudan, bir anda yapıvermişim!..

Ne kadar şeldiiiik!

İLK EŞEK

Sevgilisi kendisine evlenme teklif edince, genç kız ağlamağa başladı. Delikanlı sordu:

— Neden ağlıyorsun? Seni kırdım mı yoksa?..

— Yoo.. Niçin kırasın? Sevincimden ağlıyorum. Annem çok aptal olduğumu, benimle bir eşeğin bile evlenmiyeceğini söylerdi de...

★

BÜYÜK SUÇ

Yargıç sordu :

— Karınızdan ayrılmak istediğinizi söylüyorsunuz, suçu nedir ?

Adam cevap verdi :

—Karımın her halinden memnunum. Fakat çok kitap okur. Bundan bir süre önce, «Sarı Kız» isimli bir roman okumuştu. Sonra da tutup, ille bir sarı kız doğuracağım diye dayattı. Ve doğurdu da..

— Bu bir suç mu?

— Müsaade edin, arkasını söyliyeyim. İki yıl önce de, «İkizler» diye bir roman okudu ve dokuz ay sonra, iki çocuk daha yaptı.

— Canım, üç çocuk anası olmak suç mu?

— Müsaade buyurun, dedim. Şimdi de, «Bir Millet Uyanıyor» isimli bir kitap okuyor. E, artık buna tahammül edemem doğrusu!

—Allah allah, bir «Tek» attım çift görmeye başladım!.

YAZISIZ

Deliye benzeyen deli akıllıdır, akıllıya benzeyen deli delidir.

Bulainte Saġe — Chéraine

AKILLANMIŞ...

Hastasının iyileştiğini gören doktor, kendisine artık evine gidebileceğini söyledi. Ama, iyileşen deli bu habere hiç de sevinmedi. Doktor;

— Anlıyamıyorum, dedi, iyileştiğin halde nasıl gitmek istemezsin? Ailen yok mu?

— Var efendim.

— Karınız?.

— Evet, o da var.

— Peki, neden gitmek istemiyorsunuz?

— Artık deli değilim de, ondan!

PEKİ ŞİMDİ NE OLACAK

Tımarhaneye getirilişinin üçüncü gününde hasta, doktora uykusuzluktan şikâyet etti. Doktor :

— Kolayı var, dedi. Yatağa girince «Bir koyun; iki koyun» diye say, nasıl uyuduğunu kendin de anlamazsın.

Hasta ertesi sabah büsbütün harap, yorgun, bitik bir hal de doktorun karşısına dikildi :

— Bırak Allah aşkına doktor, dedi. Koyunları elli bine kadar saydım. Sonra bu elli bin koyunun yünlerini kırktım. Bunlardan, elli bin tane palto diktim. Fakat gel gör ki, asıl dert ondan sonra başladı. Şimdi bu elli bin paltoya elli bin astar ben nerden bulurum!

ALLAH AŞKINA

Georges, çok yaramaz bir çocuktu. Bir sonbahar günü şehrin yakınından geçen nehir taştı ve her taraf su baskınına uğradı. Kurtarma işi önce çocuklardan başladığı için Georges, civar kasabalardan birinde bulunan akrabalarından birinin yanına gönderildi. Bir hafta sonra Georges'in ailesine, akra badan ilk haber geldi :

— Sel felâketini buraya yollayın, çocuğunuzu alın.

Mektubunuzu Aldım..

BİR GİZLİ DERDİNİZ Mİ VAR?

Susunuz! Kimseye söylemeyiniz...
Derdinizi

GÖNÜL SIRDAŞ'A
açınız!
O size bu sütünlarda «Mektubunuzu aldım...» diye cevap verecektir!

Şaşkınkul !

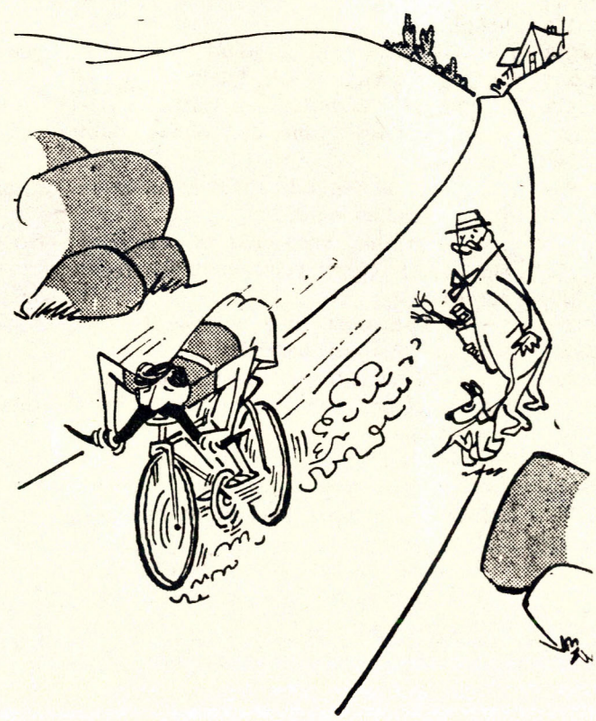

Dünyanın Neşesi

ÇOK ÇABUK

Marie Chantel Champs Elysées'de arkadaşı Josephine'e rastladı :

— Marie'ciğim evlenmişsin tebrik ederim!.

— Çok mersi, Şeri!.

— Kocanın kaptan olduğunu ancak O'nu senede 15 gün görebildiğini duydum doğru mu?

— Evet doğru Josephine'ciğim bir bilsen! 15 gün öyle çabuk geçiyorki...

★

BİLDİRİ

Bir askeri cephanelik, sigara içme yasağına uymayan erata hitaben, bir subay, şu ilânı duvara asmak zorunda kalmıştı: «İçeride sigara içilmemesi tavsiye olunur. Şayet bu yasağa uymamakta ısrar edecek olursanız, kapı yerine tavanda açılacak delikten cehenneme fırlarsınız!»

BUYRUN CEVABA

Küçük Gillie, annesinin kucağına oturmakta ısrar ediyordu. Bunun üzerine annesi :

— Dur yavrum, dedi, kardeşinin canını acıtacaksın.

Gillie, hiç tanımadığı kardeşini çok merak ediyordu:

O iyi bir çocuk değil mi anne, diye sordu.

— Evet yavrum,

O halde, onu niçin yedin?

★

NON FİGÜRATİF

Non Figüratif tablolarıyla tanınmış Picasso bunlardan birini şaşkın, şaşkın seyreden amatör bir resim hayranının yanına yaklaşır ve sorar :

— Beğendiniz mi Mösyö?

— E.....e.....vet diye keleler amatör beğendim ama bu tablonun muhteviyatını pek anlıyamadım üstad!...

— Gayet basit, tablom «çayırdaki inekler» dir.

— Hım...m...m!... Çayır nerede üstad?

— Çayır yok! çünkü o'nu inekler yedi!...

— Ama ben inekleri de göremiyorum!...

— Tabii göremezsiniz!. Çayırı yiyip bitirince inekler de gittiler!..

Seninle dünyanın öbür ucuna kadar giderim ama, akşam sekizde eve döndürmen şartiyle!...

———oOo———

Küçücük Hikâye

ZİYAFET

Numa, kendi kullandığı otomobili ile 120 Km. sür'atle giderken nasıl oldu bilinmez, karşısına bir ağaç dikiliverdi. Müthiş bir şangırtı ve hayli geç basılan fren gıcırtıları arasında Numa kendini kaybetmişti..

Aradan onbeş gün geçtikten sonra gözlerini açtığı vakit, bembeyaz temiz bir odada idi. Başucunda gine beyazlar giymiş güzel bir hemşire duruyor ve ona gülümsüyordu. Numa şaşkınlıkla bu tertemiz odayı inceledi, olanı biteni hatırlamaya çalıştı. Evet galiba bir kaza geçirmişti. O müthiş anı tekrar yaşar gibi oldu ve hemşireye :

— Neredeyim ben? diye sordu.

Kızcağız :

— Şehir hastanesindesiniz efendim, dedi. Çok müthiş bir kaza geçirdiniz...

— Evet hatırlıyorum! Fakat söyleyin bana, kuzum kaç gündür hastanede bulunuyorum?

— Onbeş gündür!.

— Nee, onbeş gün mü!

— Evet efendim, onbeş gün! Doğrusu kurtulmanız bir mucize sayılabilir; zira tam on beş gündür komada idiniz!

— Komada öyle mi?

— Evet kendinizi bilmeden öylece yattınız...

— Onbeş gün kendimi bilmeden yattım demek... Allah Allah...

Numa hayretler içinde kalmıştı. Zira kaza ona dün olmuş gibi geliyordu.

Düşündü düşündü sonra güzel hemşireye yeniden sordu :

— İyi ama, nasıl oldu da ölmedim? On beşgün birşey yemeyen insan nasıl yaşar?

— Haklısınız, diye gülümsedi genç kız. Ama biz sizi besledik,

— Kendini bilmeden yatan bir adamın nasıl beslenebileceğini aklım almıyor doğrusu.

— Barsak yolu ile veriyorduk...

— Nasıl başardınız bunu, bravo doğrusu... şu anda karnım aç bile değil!

— Sizi ameliyat eden operatörümüzün icadı olan bir alet sayesinde... bakın, şurda köşede duruyor, kocaman bir şey var ya, işte onunla!..

———oOo———

Numa köşedeki uzun, parlak acip alete baktı, baktı... Bununla insanın nasıl beslenebileceğini pek anlıyamadıysa da, kendisini açlıktan kurtardığına göre, müthiş bir şey olmalı idi. Güzel hemşireye son bir defa :

— Hemşire hanım dedi; bu alet çok pahalı mıdır?

— Eh oldukça, niçin sordunuz?

— Ben de bir tane almak isterdim de...

— Ama böyle bir alet ancak hastanelerde bulunur ev için değildir ki!.

— Olsun, ben bir besleme aleti satın alacağım...

— Bu hem çok garip bir istek, hem de pahalıdır.

— Olsun canım, fiatını gözden çıkarıyorum. Yalnız ne olur siz tavassut edin de, operatörünüze bu aletten bir tane de ben ısmarlıyayım.

— Sizin namınıza operatörle ben bir kere konuşurum. Fakat siz bu koca âlâmeti alıp ne yapacaksınız kuzum?

Bu haklı soru karşısında Numa ezile büzüle cevap verdi :

— Minnettarlığımı ispat edebilmek için operatörünüzü eve yemeğe davet edeceğim de...

Çapkın Karacaoğlan

Ölümünden sonra üç asra yakın bir zaman geçtiği halde edebiyatımızda dipdiri yaşayan, Türk dil ve folklörünün büyük ozanı âşik Karacaoğlanın, dudaklarımızda şiir şiir, şarkı şarkı, türkü türkü dolaşan yüzlerce koşması vardır.

Biz onlardan, tabiat ve yaşamak sevgisini en çok dile getirmek için, güzellere olan aşkından ses verenlerini derledik. Bundan böyle her sayıda birini okuyacak ve sanırız ki, Anadolunun bu duygulu zekâsından taşan hudutsuz mizah kabiliyetini de sezerek, sayfalarımızda bulunmasından siz de memnun olacaksınız.

— I —

Sallanı sallanı vardım köyüne
Güzeller başıma dirilsin deyi
Herkes sevdiğini almış yanına
Şeftali pazarı kurulsun deyi

★

Odanda çalınır alışkın sazlar
Kız seni görünce yüreğim sızlar
Başıma toplanmış gelinler, kızlar
Şu bizim dâvamız görülsün deyi

★

Alâ gözler ile kaşın eğmesin
Gönlüm çekmez her güzeli sevmesin
Sıkça dikmiş kız döşünün düğmesin
Sıkmış memelerin gerilsin deyi

★

Karac-Oğlan der ki çöktüm oturdum
Sağ yanımda yavru bazlar götürdüm
Gidip İstanbul'dan ferman getirdim
Herkesin sevdiği verilsin deyi

DÜNYANIN İLK YAZISIZ RESİMLİ ROMANI (Zeki Beyner)

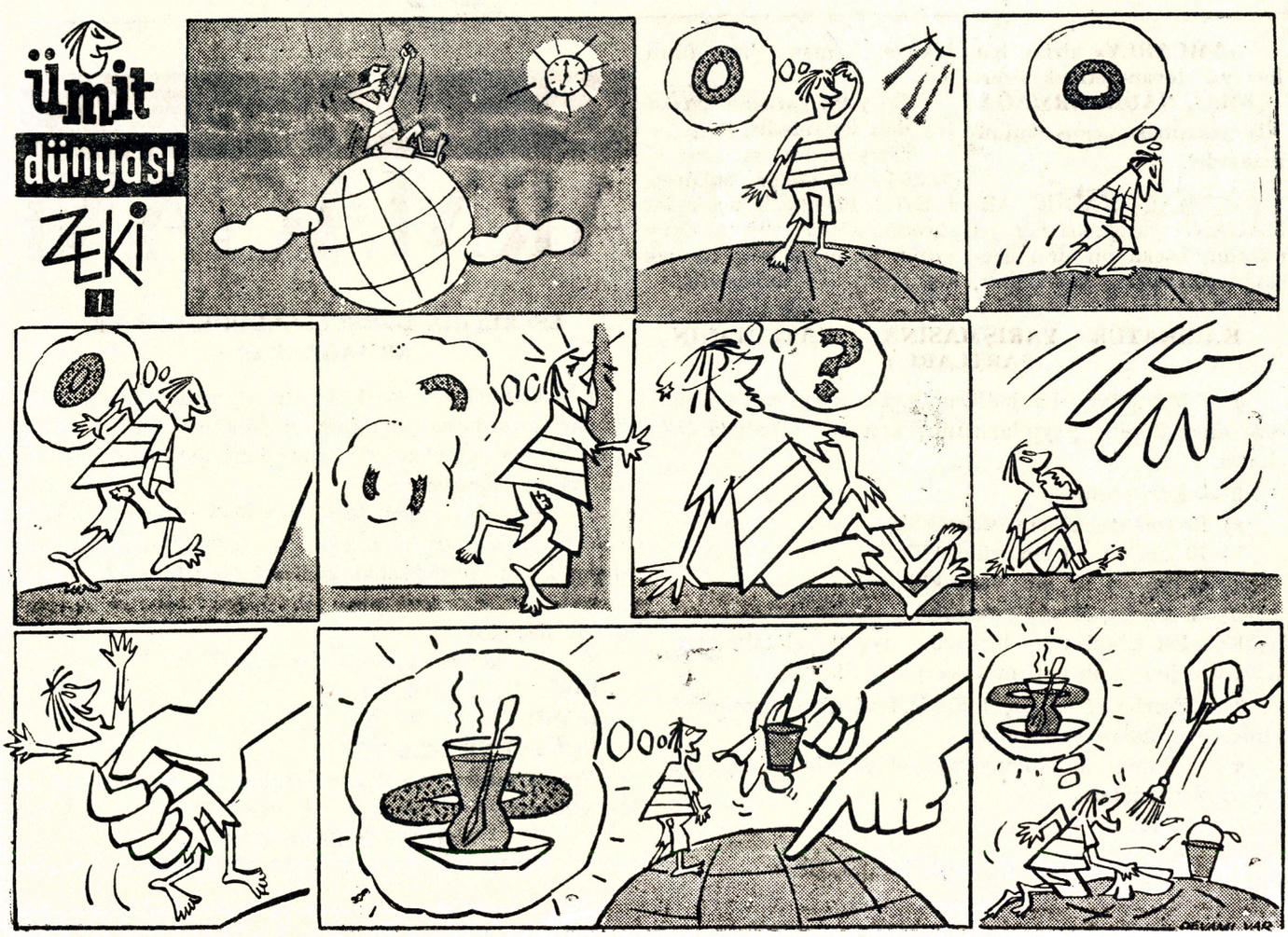

Birkaç fıkrayla

CEMAL NADİR

KURBANLIK

Cemal Nadir, henüz kazancının mütevazi olduğu zamanlar da, Akbaba'ya; Kurban Bayramıyla ilgili bir kapak yapıp göndermişti.

Akbaba'nın sahibi Yusuf Ziya Ortaç resme bakar, bakar, yanında bulunan Emin Âli ve Sakallı Celâl beylere gösterir.

Sakallı Celâl :

— Yahu Ortaç, der, benim bildiğim kurbanın üç bacağı bağlanır, biri serbest bırakılır. Cemal Nadir, dört bacağını birden bağlamış.

Yusuf Ziya gülümser :

— Alt tarafı karikatürist birader, garip kurban kesmedi ki, bilsin!

YÜRÜYEN RESİMLER

Amcabey'in yaratıcısı Cemal Nadir'e :

— Üstad, derler, siz niçin Mickey - Mouse gibi hareketli resimler yapmıyorsunuz?

Tatlı tatlı gülümser :

— Buna lüzum görmüyorum... Çünkü benim resimler hareket halinde... Sağdan soldan yürütüp duruyorlar.

NADİR

Üzüntülü bir gününde sorarlar :

— Bu ne somurtkanlık Allahaşkına? Halbuki sen, «Güler» sin.

Cevap verir :

— Yanılıyorsun dostum... Ben, «Nadir Güler» im!

«AMCABEY» sizler için her yıl devam etmek üzere «CEMAL NADİR ARMAĞANI» yarışması açmış bulunmaktadır.

«CEMAL NADİR ARMAGANI» yarışması her yıl mizahın başka bir dalı üzerinde olacaktır: Karikatür, hikâye, Roman, şiir, fıkra, v.s...

Bu yılki yarışma karikatür dalı üzerinedir.

Yarışma, bu satırları okuduğunuz andan itibaren 1 Eylül 1964 tarihine kadar sürecek, netice 1964 yılı Ekim ayının ilk haftasında çıkacak sayımızda ilân edilecektir.

Cemal Nadir

ARMAĞANI

KARİKATÜR YARIŞMASINA KATILMANIN ŞARTLARI :

1 — Yarışmaya katılanların hiçbir dergi veya gazetede eseri ücretle yayınlanmamış amatör sanatçılardan olması,

2 — Eserlerinin :

a) 15 cm. en, 10 cm. yükseklik,

b) 10 cm. en, 15 cm. yükseklik,

c) 30 cm. en, 12 cm. yükseklik,

d) 7 cm. en, 37 cm. yükseklik,

ölçülerinden birini veya birkaçına uygun olarak, beyaz kâğıt üzerine siyah çini mürekkeple çizilmesi,

3 — Eserlerini en geç 1 Eylül 1964 günü gazetemiz adresine postalamış olmaları,

4 — Rümuz kullanmayarak gerçek isim ve açık adreslerini yazmaları,

Gereklidir.

(Yarışmaya en fazla üç eserle katılınabilir)

ESERLERİN DERECELENDİRİLMESİ VE ARMAĞANLAR :

1 — Gönderilen eserlerin ilk elemesi gazetemiz sanatçıları tarafından yapılarak yayınlanmaya değer görülenler hemen yayınlanacak ve sahibine net olarak elli lira telif hakkı ödenecektir.

2 — Bu ilk elemeyi kazanmış olan eserler yarışma müddetinin sonunda, memleketimiz gazete ve dergilerinde çalışan bütün profesyonel karikatüristlerin tabii üyesi bulundukları jüri tarafından ikinci defa elenerek derecelere ayrılacaktır.

3 — Bu derecelendirme sonunda :

BİRİNCİYE : 1000 TL.

İKİNCİYE : 500 TL.

ÜÇÜNCÜYE : 250 TL.

Ayrıca mansiyona değer görülen iki esere de 125 er TL. armağan verilecektir.

KONU SERBESTTİR.

HEPİNİZE BAŞARILAR DİLERİZ.

DÖRT BUCAKTAN

KARİKATÜR

–BEKLEME KARICIĞIM, BU AKŞAM MESAİ YAPACAĞIM!..

AFİŞ–AY...YAPMA, GIDIKLANIYORUM!

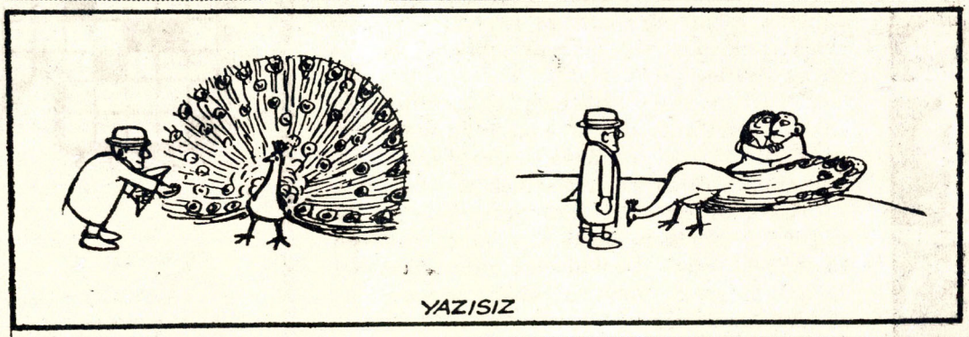

YAZISIZ

–KATİYYEN BAYAN, KOCANIZIN SIHHATİ ÇAMAŞIR, BULAŞIK YIKAMASINA ASLA MÜSAİT DEĞİLDİR!..

–BANA BAK HERİF, ÜSTÜNÜ BAŞINI BÖYLE GÖRÜRSEM SENİ BİR DAHA HARP ETMEYE YOLLAMAM!

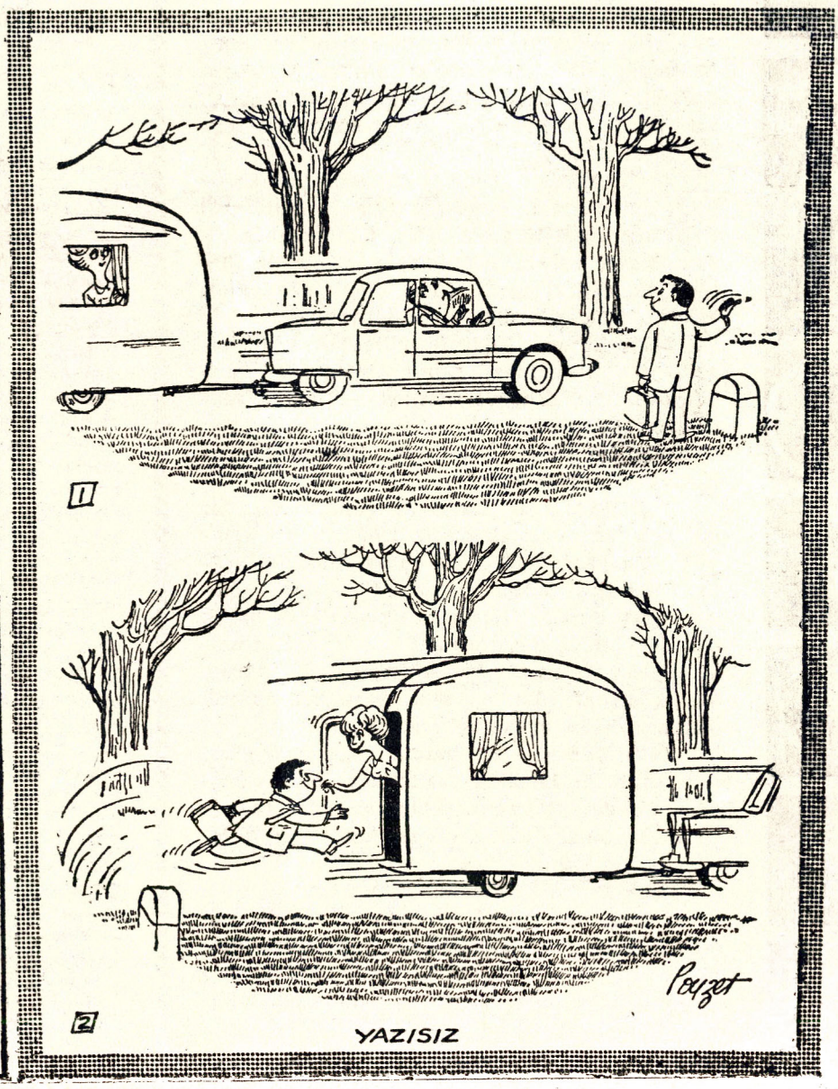

YAZISIZ

FALINIZ

Koç Burcu : Eğer paranız bol, sağlığınız yerindeyse, tereddüde kapılmanız için hiç bir sebep yok. Dilediğiniz kadar yiyip içebilirsiniz, kimse de karışamaz! İşinize gidip dönerken belediye otobüsüne binmeniz gerekiyorsa, kapılara dikkat!

Boğa Burcu : Yine huzursuz bir haliniz var. Kuzum noluyor size ikide bir? Yoo, bak karşılık vermeye kalkışmayın! İşsizseniz iş bulun, parasızsanız para kazanın efendim. Bunca işimizin arasında, bir de sizi mi düşünelim!

İkizler Burcu : Sizin için her bakımdan mükemel günler başlıyor. Suyunuz ve elektriğiniz koca bir hafta hiç kesilmiyeceği gibi, çöpçünüzün her sabah uğraması ve telefonunuzu açar açmaz aradığınız yeri bulmanız ihtimali de var. Aman sinirlerinize dikkat!

Yengeç Burcu : Yıldızınız, ay'la güneş arasında dolmuş yapıyor. Bu sebeple bu gün akşama kadar burcunuzda hava; önceleri çok bulutlu ve aralıklı rüzgârlar sert esecektir.

Aslan Burcu : Hey aslanım hey!.. Süt demişsin, et yemişsin. Uçan kuşa borç etmişsin. Bir cahillik edip, alacaklılarına adres vermişsin. Ama üzülmiyesin. Akşama sabaha icradan bir sevinçli haber var.

Başak Burcu : Her harman sonunda olduğu gibi, yine sevinçlisiniz. Paranızın kıymetini bilin. Haftanın ilk günlerinde ev sahibinizle aranız açılabilir. İşi kavgaya kadar götürmenin gereği yok. İstediği kirayı verin, geçim sıkıntınızı sonra düşünürsünüz.

Terazi Burcu : Ölümlü dünyada bu kadar üzülmeye değmez. Neşelenin biraz. Muhitinizi değiştirip güzel yerlerde gezin. İçiniz açılsın biraz. Meselâ üniversite önündeki «Huzur Meydanı», Taksim'deki opera binası gibi tamamlanmış eserlerimizi görür, derdinizi unutursunuz.

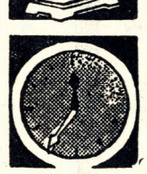

Akrep Burcu : Yıldızınız güzel bir hafta vaadediyor. Patronunuz, zam vaadediyor. Parti adayları, ağız birliğiyle sıkıntısız bir hayat vaadediyor. Sevgiliniz, mutlu bir yuva vaadediyor. Bankalar, milyonlar vaadediyor. Hâlâ neden parasızsınız anlıyamadık.

Yay Burcu : Bu hafta ilk işiniz, evinize bir kaç çeki odun almak olsun. Önümüz kış kıyamet... Dünyanın hâli belli olmaz. Hastalık sağlık bizler için. Bütün hastalıklar soğuktan gelir.

Oğlak Burcu : Haftanın ilk yarısı, üç buçuk gün eder. Bu günleri boş geçirmeyin. İşiniz varsa, çalışın. İşsizseniz bir kahveye gidip oturun. Yalnız dikkat edin, on sekiz yaşından küçük olanların kâğıt oynaması yasaktır.

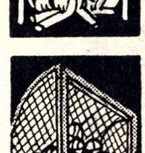

Kova Burcu : Bu burçta doğanlar güzel futbol oynar ve bilhassa kalecilikte başarı sağlarlar. Siz de öyle misiniz, bilmem. Eğer futbolcu iseniz, bu haftaki maçlarda kısmetiniz ve iştahınız; değilseniz bütçeniz açık olacak.

Balık Burcu : Hiç nazlanmayınız. Her ne kadar piyasanız yüksek, şansınız açıksa da, avlanabilirsiniz. Oltaya gelmemek için tanımadığınız insanlarla arkadaşlıktan, köprü taraflarında dolaşmaktan, onunla bununla şakalaşmaktan kaçınınız.

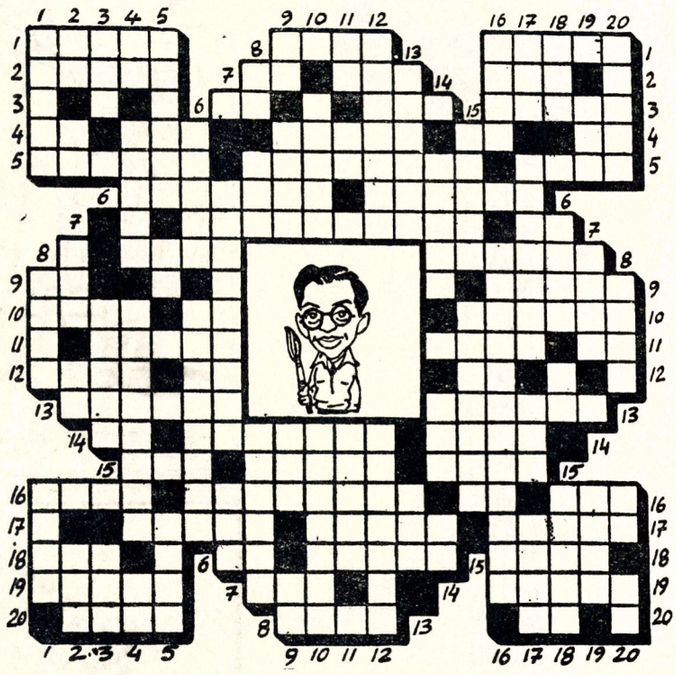

BİLMECE :

SOLDAN SAĞA :

1 — Bekata ve Azizoğlu sayesinde stoku tükenmiş olan bir madde — İngilizce peki. — Taşıtlarda kontrol memurunun aradığı, 2 — Motorlusu da olur, motorsuzu da; özeli de olur, dolmuşu da, — Asker — Ayı oynatanın çaldığı — Başına (B) gelirse, zaman zaman koalisyon ortakları arasında esenden de şiddetli fırtına olur. 3 — Kırmızı, — Kalecinin önünde duran. — Oranlı, 4 — Söylemekten emir, — Tren yolu, — Politikanın temeli — Bir nota, — Bağışlama, 5 — Kuzey kutbunda yaşayanlar — Büyük şişe. — Emel, 6 — Hava otobüsü, — Ailece, 7 — Dergimiz olan Amcabeyin kurucusu (Resmi ortada), — Bir nota 8 — Yemek, — Alışkanlık, 9 — Tersi ilâve, — Akıllı olduğunu sanan akılsız, 10 — Siyahı güzel bir filmin adı olan mitolojik kadın — Kısa zaman, — Petrolu bol bir ülke. 11 — Tersi sonsuzluğa, — Kemerini sıktığı, muntazaman vergisini verdiği, elinde kalanla geçinmeye çalıştığı halde, üstelik nutuk dinlemeye zorlanan kalabalık — Tersi ipliğin kalını, 12 — Kenarları eşit dörtgen — Ateş — Tersi yeter anlamında bir sözcük, 13 — Plâj odası, — Borç defteri ile meşhur bir esnaf, 14 — Tersi yün bükme aracı, — Osmanlı saray protokolunda bir zümrenin sıfatı, — Operada söylenir, 15 — Rahat yürümenize yarar, — Ninelerimizin yün bükme aracı, — Kore'de bir şehir. 16 — Yok etmek, — Eski devirlerin eski yargıcı, — Televizyonun kısa adı, — Beynelmilel imdat işareti. 17 — Köylülerimizin şarkısı, — Açıkça, — Bir yaz sebzesi, 18 — Beyaza, — Tersi nota, — Uçan her cismi havada tutan — Eşeğin yavrusu, 19 — Din adamı, — Çoğul. — Tersi asgari, 20 — Beyazıt meydanının hâli, — Kısa zaman,

YUKARDAN AŞAĞIYA :

1 — Heykelin altındaki, — Sin, — Dâva sonunda mahkemeden verilir, 2 — Hâyâ, — Bir musiki terimi, — Işık, — Beyaz, — Pasın arkadaşı, 3 — Gelecekten haber verirmiş, — Boşlamak, — Fiyaka, 4 — Su, — Orta Anadoluda yaşamış bir Türk medeniyeti, — Politikacının yaptığı — Türk lirasının kısaltılmışı, 5 — Laçka, — Bazılarına bir hafta, bazılarına da bir asır kadar uzun gelen otuz gü,n — Toprağı ile birlikte ihraç ettiğimiz bir yaz meyvesi. 6 — Gençce, — Türlü isimler altında istenen parayı verdikleri halde telefon denen aletlerle sinir harbi yapanlar, — Bir spor. 8 — Bir uzvumuz, — Binanın şapkası, — Bir madenin eritilip kalıplara boşaltılması, 9 — Ordünaryüsün kısaltılmışı, — Ceriha, — Yumuşa, gevşe, yok ol, — Bir nota, 10 — Deve (Arapça), — Dildeki tutukluk, 11 — Fakir fıkaranın hasret kaldığı, — Bir nota, — Önüne gelene akıl veren, 12 — Dergimiz ve derginiz (Tersten), — Nasılsa, 13 — Kötü isim, — Tersi hâtıra, 14 — Bir bayan adı (Arapça), — En kalın ses tonu, — Bir hayvan, 15 — Memurun çalıştığı yer, — Yıkanma, 16 — Ticarette para yerine geçer, — Uzun gagalı bir kuşun evi, 17 —Kocaman, — An'ane, — Gitme, — Bir erkek adı, 18 — İlkel bir deniz aracı (Tersi). — Tersi olay, — Su, — Çocuğun av silâhı, 19 — Efendi, — İstanbul'da bir semt, — Bir soyadı, 20 — Müşrettebat, — Birbirinin aynı, — Tersi elbiseyi kaldır anlamında bir emir, — İlâve.

EN UZUN ÖMÜRLÜ LÂSTİĞİ ALARAK TRAKTÖRÜNÜZÜN LÂSTİK MASRAFINI ASGARİYE İNDİRİNİZ

Yapısında Armorubber ipliği bulunan Kelly «Kant Slip» Nylon Traktör ve Greyder lâstikleri sağlamdır. Uzun ömürlüdür, her çeşit toprakta en yüksek çekme kuvvetini sağlar

KELLY Springfield TIRES

Türkiye Umumi Mümessili :

ÇUKUROVA İTHALAT VE İHRACAT T.A.Ş

İSTANBUL	ANKARA	İZMİR	ADANA
474830	124460	24159	4723

AMCABEY'İN OĞLU

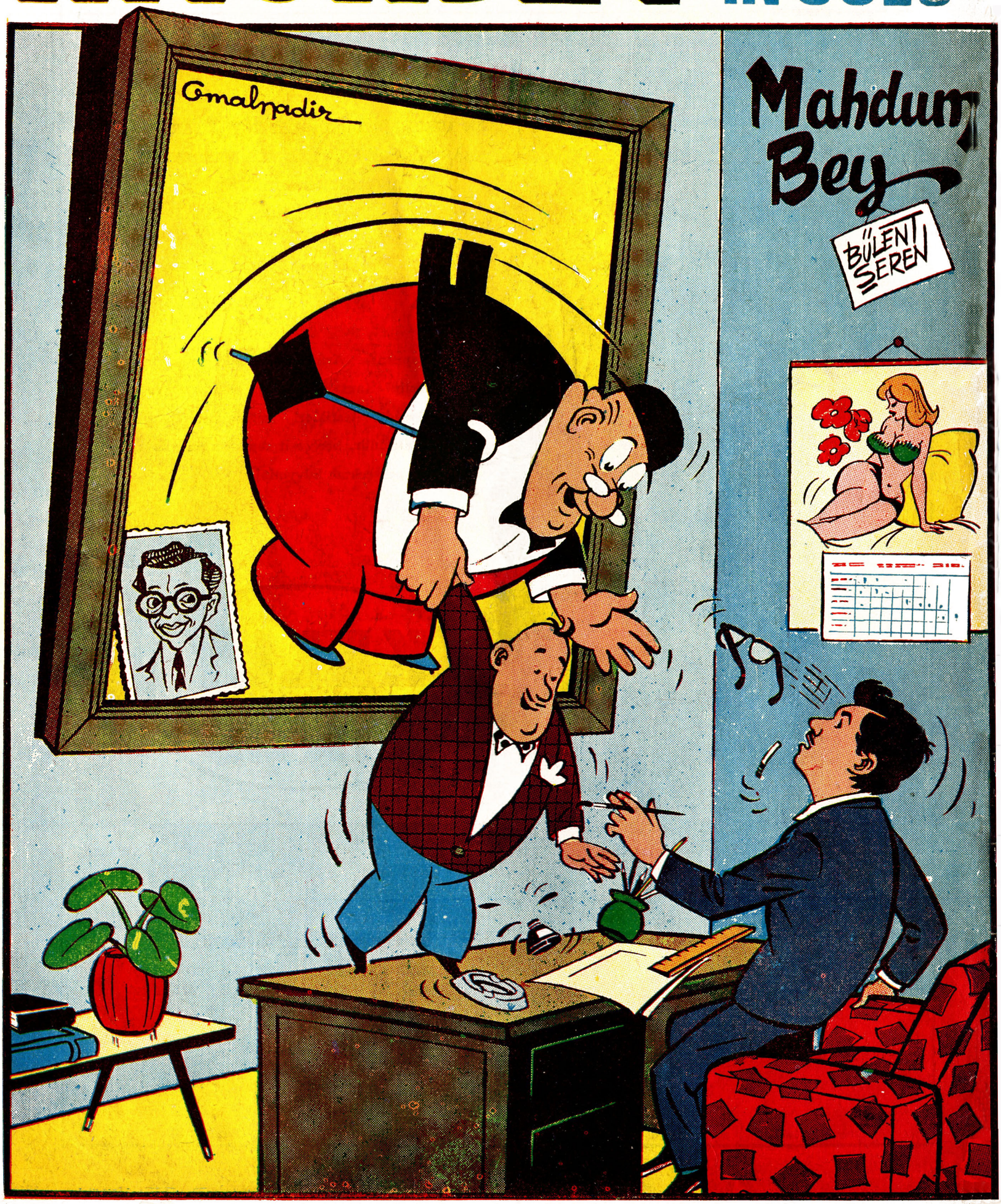

AMCABEY — Al malını, gör hayrını Bülent bey oğlum!